

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.14. Est Christus dux ad cœlum securum sicut pseudodij ad infernum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](#)

HOM. TRIGESIMATERTIA. DE CHRISTO LVCE MUNDI.

Lumen vnde. Qui illam sequitur ad vice cunctam certe certas peruenit, ubi vita regnat. Quid sequitur me &c. Super hoc fundatum erexit Apostolus Petrus aedictum illud sublimis in quo totam fidei nostrae substantiam comprehendit. In hoc vocatis estis, quia & Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum. ut sequamini vestigia eius. Hoc nomine Christianos Apololi frequentes inserviunt vocari. quia nos ad Ecclesiam suam Deum misericordia vocare dignatus est. Vocavit nos vocatione sua sancta non secundum opera nostra sed per gratiam suam. Ad quid vocavit nos? Quid egit? Passus est pro nobis vobis relinquens exemplum. Ecce vincere verbo fides comprehenditur cor in quo de Christo credendum est. hinc duo videlicet primum: quod redemptor sit: nos enim de seruente eripuit peccati, per quam diabolo subduciebamus. Secundum: quod nobis sit dux & magister: docet enim nos vita semper ante.

Sed. 6.

canon. 21. Hoc nobis sacrosanctum definitum Concilium Tridentinum contra quoslibet hereticos: quidam enim effutiebant, quod Christus tantum modo nobis fuisse redemptor, qui passione sua & morte nostris omnibus satiscitur flagitius, quodque nos per hoc adeo liberos ab illo sunt, ut nihil nobis super sit agendum salutem nostram necessarium. Hoc plures optinaunt sunt: iam enim a temporibus Apostoli. surrexerunt illi, quorum ex eorum sequuntur nolite secuvi Lutherani. Alii mentiuntur, id quod Christus fecit nostram tantum fuisse instrucentem, qua percepera homo sibi sufficiens est ut se a peccatis etiatis, sicutque perpetuum. Contra iacobus hoc determinat S. Concilium: quis dixerit Christum Iesum a eo hominibus datum fuisse, ut redemptorem, cui obediunt: anathema sit. Audis idem a D. Petro Pontifice definitum. Christus passus est pro nobis. En tibi redemptorem. Non pro passus est: qui peccatum non fecit nec facere potuit. sed pro nobis, ut nos redimeret solueretque debita quo caputui lamnitique tenebamur: Christus mortuus est pro peccatis nostris. fides hinc est D. Petri: Iesus pro iustis vobis relinquens exemplum. ut sequamini vestigia eius. Habet hic magisterium nos docentem & deducentem qui nostris obiectus oculis nobis sic loquitur: Quissequitur me, non ambulet in tenebris. Duo populo suo prestiti. Primum quod illum de seruante redemeri dixisti, qua illum petram Phago tyranus depunebat ipsum cuique copias ma-

ris praefocans fluctibus, operaque potentissimi brachii sui mitanda perficiens: Redemptus in Psal. 76: brachio tuo populam tuum. Non hoc sufficere. bat: nam si lati illi fuerit illum de seruante vindicasse & in libertatem assertisse in deser- tis illis Arribis solitudinibus, noster nungquam, numquam carpete viam, nuncquam terram in- gredieretur: promissionis. Vnde illi, quo redemit populum, admisit & illud, ut se via comitem eius offendiceret deus in columna ignis & nubis. Hoc agit nobiscum, ecce qualiter se, nostris obicit oculis: Ego sum lux mundi qui sequitur me &c.

§. 14. Et Christus dux ad celum securus fuit pseudodis ad infernum.

Ad perpendicularium hic cadit D. Augustinus, quam congrue perpendiculari D. Thom.

Opus erat homini duce ut certam vitam. sensum inire. Duo duci conueniunt. Primum: ut p. q. 1. v. noverit viam, nec ab ea deviat. Secundum: ut ar. 2. cum videoas quem sequaris: ex his sequitur nullus potuisse terrenum hominem dicere nobis praeterea. I. ad celum: nullus etenim viam noverat. Deus qui Solus illum noverat. Dixit esse non potest. Erat e. c. Deus, nimirum inaccessibilis. Homo sequendus non erat, qui ut vel solus deri poterat Deus equenus erat qui usq[ue] non homo no- poterat. Ut ergo exhibetur homo. & nisi bis dux- 8. 10. vi. erit ab homine & quem homo sequatur, esse non Deus factus est homo. Pro hibis confit poterat, matrone nota Diuus Augustinus, veritatem D. AVGVS, diabolus: ut enim homines absque illo scrupulo Lib. 2. de semitas viaque perirent vitiorum, illis per- tuis 6. 7. fuit: ut in alium deorum admitterent homi- 11. nes nebulos & quidem tales, quibus mundus Tom. 5. non tulit nequiores. Iobem adulterium. Vene- ret mille laevisis vite prostatulum, Marc. v. 11. Cur dia- dicta fraudusque dete tandem, Vulcanus magis bolus ho- in traditionibus texendis quam euendo ferre mines exercitatum &c. Et tali omnes scelerem fulgit: nequam ne nigrescebat. Separumero attenta mente re: ut Deus uoluntatem subesse causa potuerit, cur dia- 12. propo- bolus ratus non propulerit Deus quantifuerant suerit, homines aliqua in hoc mundo præcellentia spe- ctabiles, ac inter illos nominare noverit Noc. Abraham. Job. Moyse, Iohne ali osque quæ plurimi, quorum opera tanta fulgebant excellentia: ut illa non potuerint ignorare mundi sapientiam, Graci prædictum sapientia studiosores, quique magna diligentia libros & cuncta-

rum factus evoluebat nationum. Nendum non illis diabolus locum tribuebat, ut quempiam illos pro Deo venerarentur, sed in super illis imponebat, hos fuisse præfigitatores, nec românicos, ver spelles; proinde expedite, ut ab illis sibi cauerent, ita quidam eorum Historiographi Moysi meminerunt, illom ut incantorem & Lymphaticum accusantes: quodque ea artes quæ de ipso ierentur, opera perpetraret. Huius rationem assignat D. Augustinus, solebat enim ut omnes viam ingredentur flagitorum eoque fine ut Deos exultit illos solimmodo qui eri minibus carceris erant celebratores, nec per dem vel senem mouerunt nisi per hanc flagitorum viam. Et illos (inquit Diu. Augustinus) carceris dignitate præferebat, qui carceres pertueritate præcurrebant, quos dicebant Deos selectos: Selecti plane nobilis tunc criminum nos dignitate virtutum. Ut cum naturale sit omnibus hominibus desiderium obtemperandi beatitudinem, in hoc fallentur, quod credent hanc ad illam viam esse curiosum, quam Diu illi praeteinent: est etenim clara ratio, quam singuli utri ipsi formarene, nullus melius viam norit, qui via pessima obtemperandi beatissima, quam ipsi Diu, quoniam in ultimo gradu pefruntur. Illi vero hanc in tam alto gradu concipiunt sunt, ut nedium beati sint, sed Diu ceterorum Domini, & præfeti beatitudinis: igitur via virtutis ad beatitudinem eis eorum imicari vellit.

Hac de causa ait Spicius sanctus, quod malefacta illa calidum Deorum adorandi superstitione, causa sit, origo, & finis quorumlibet viceorum, & omniq[ue] iniquitatum sententia corruptissima. Iustum fornicationem est exquisitio idolorum & adulterio illorum corrupta vita est. Hanc rationem expendit noster Hispanus Cicero Christianus P.M.F.Lud. Granat, yecenim religio timore que Deitatem fuit & machera peccatorum omnium, cum talis esset illa religio ut non solum non illa prohibetur vel ut turpiter reneretur, quinimo illa ut pulchra acceptaret: at eiusque celebret diuinos Deorum suorum exemplo morales alleculi nendum illi non fugere, sed proctiue illis se tradere gelibant. Ad huius confirmationem prosequitur præfatus Doctor argumentum antiqui & celebri Poëta Persii, quo supponit nihil homini esse certius quam id quod intelligit ab eo fieri, qui Deus est, & socii atque amici homines attende-

bant ad Deorum suorum facinora, quam ad doctissima Platonis & Socratis argumenta: Magis homines intueruntur quid Iupiter fecerit quam quid docuerit latro, vel censuerit Cato: Ita inquit videbis id quod in scenam produxit nominatissimus ille Comicus Terentius: Iuuenem nempe in diversa raptum dubiumque an committere adulterium: causa fortuito conspexit imaginem, in qua refereratur illud tam enormous scelus adulterij quod Iupiter commisit cura Danæ in sinu eius sub figura seminis auctei delapsus, quam intuitus sic ait: Si hic, qui Deus est eccl[esi]i terrenque celeberrimus, hoc se crimen contaminauit, ego homunculus non idem fecerò? Quodque templo summo somitu concutit, facit: Ego homunculus, si non facerem.

Eadem intentione ait D. Aug. acriter instituit diabolus fallax persuasionibus, ut in seipsis & horum Deorum sacrificiis exhibeatur in templo eorum facinora quæ omnia infingam spissabant malitiam, horrendam predolebante impudicitiam, dicebanturque Fugalia à fugato hosti bni. Quasi protestari eos esse Deos, quorum Festa virtute in fugam acti, elecent inimici. Sed multo melius dicerentur (reste Diu. Augustinus) Fugalia, à fugato pudore, & honestate, & galia, virtus; illi etenim omnem procul abigebant honestatem, pudorem, & virtutem. Eosta decabant Priapo, cuius execrandas libidines publicè spectaculis omnibus offerabant. Hinc virias mulieres eo prodibant animo & cupiditate ut illis pro libidine sua vacarente impudentius.

D. AYGV.
Libz. oī.
e. 10. ē.
e. 6. Tōm.

Nostram attende cum Diu. Petrus sortem optimam: venit enim verus Deus, vera lux, qui nec errare potest nec in errore inducere: Ego filius meus es! Et verus homo, ut illi homines videre possint, ad fronte procedit, se magistrum ducemque statuit: in nobis ut certius alieverans: Qui sequitur me non ambulat in tenebris sed habebit lumen vita. Ecce. Ut sequamini vestigia eius. Non aut seminam leuam viam sequamur spaciosem, sed eius vestigia. Verum etenim iter angustum ita est ut de eo sic Angelus Efdex: Habens iter annullum vestigium homini.

Isa. 7. 4.
Isa. 30.
10.

Quod illi quadrat quod Diuus Petrus ait: Vestigia eius: Videnturque ambo faulta illa spectate nuntia, quibus nos Vates Isaías exhalat: Erunt oculi tui videntes præceptorem tuum & auerstus audient verbum posse ergo mōmentū: Hec est rota, abulata in ea & non declinet: neq[ue] ad dexterā neque ad sinistram, ipse corū oculis tuis.

43.
III.
Idololat.
trio prin-
cipium
vitiorum.
Sap. 14.
13. p. 4.
Sym. 10.
abfns.

ruis de dux anteccedet, & caput suum ad te
conuictus acclamabit, dicerit tibi: huc est
quam ingredior: Ambulate in ea.

VI. O quam securi pergetemus ait Apostol, ta-
Viamno sequentesducem nos praecunrum: **Habentes**
bis nou*fratres fiduciam in introitu sanctorum insan-*
nitrauitur quia in istius nobis viam nouam
in seipso. & viuentem per valemen id est carnem suam
Eccl. In sanguine eius habes fulcrum, habes hic talis
prætentio fulcimentum: ipse in istius nobis viam,
sibi autem non necessariam illam nobis aperit,
illam inchoauit, fuisse ipse qui primum eam
calcavit: Viam nouam. & viuentem. Nouam:
Illam etenim ignorabam mundus nec capere po-
terat, nec inquam detexi: viuentem per velame id
est carnem suam. Quia tamquam Magister Ma-
theleos, qui illam docet non tam verbis ad au-
ditiū quām figuris ad oculum, quas descriptas in
charta discipulus exponit: sic & Christu s'hanc
nobis viam in carne sua viuentem præmonitauit:
in illa passus nobis proponens, quos sequamur: &
viam quam ingrediamur: scilicet tribulationes,
mortificationes, orationes, patientiam, iniuria-
tum, indulgentiam &c. In carne sua.

Hunc liquet ratio, & nūis ob quem Deus ve-

nerit pauper omnium indigens, vitamque dux-
erit perpetuis grauen tribulationibus atque ea
inter dolores finit' quibus nullus in mundo pas-
sus est acerbiores. Causa principalis quam pro-
tulerunt & proferunt Iudei cur Christum ut
Messiam renuant acceptare: hac est: Quod scilicet
et Redemptorem expectant, qui illos diuītū
bonisque affatim impletet, malis ciperet, felices
faciet, & in summa collocaet quiete gauden-
tes. Videbar autem illis hoc ab illo fieri mini-
mè posse, quem pauperem videbant, fame fit-
que languidum, labore fractum, qui vitz sue
dies inter dolores transigeret, cui mors terminum
imponit ignominiosa. Eratq; hoc illis' familiare
proverbium: sicut & antecelloribus: dum illis Deus
Saülem in Regem præficerat, qui eos à feruitate
liberos vindicaret, quia Philisthae graviter
opprimebant, videntes illum alii simili m ho-
minibus de plebe vulgaribus dixerunt: Num sal-
uare nos poteris iste? Iste pauper, famelicus, in-
ops huius vita misericordis opplerus, nostrar poterit
ille reparare? Carnalismu capiebant, diuītū,
saturem, delicias, queremque terrenam. O
mente laborantes, an necesse fuit, ut
Deus descendenter illudij ut aggrederetur,
quod aggressus est ventens in mundum, ut
sobis ea que minoris sunt momenti largi-

teatur? Non descendet, non venit liberta-
tem nobis datus tempore, opes ter-
renas, carnis delicias, corporis voluptates, non sunt
Hec enim omnia modice sunt substantiae delicie.
temporique exigui, sed vitam æternam,
vitam diuinam, vitam coelestem. Non eam
vitam quam febris extinguit, non eas
delicias, que carnem ipsam consumunt,
sed vitam æternam: *Hec est promissio*
*quam ipse pollicitus est nobis, vitam aet-
ernam.*

Iter autem ad hanc, delicie non
sunt, voluptates, opes, honores quies
mundique facultates: Sed dolores, cruci-
tus, letitia, corporis flagellationes, fa-
mes, persecutio, crux, nuditas. In illa
igitur, figura venire debuit, in qua nos per
viam illam ducet, quaque nobis impedita
relinqueret secunda via. Confidet
quam viam carpat: hæc etenim ea est nobis
sequenda. Venturus erat, ut illam nobis
indicare inquit Isaías: Oculi tui videbunt
præceptorem tuum & aures tua audient Ver-
bum, post ergam monentis. *Hec est via am-
bulare in ea, & non declinare, neque ad dea-*

ceram negare ad sinistram.

O mortales (sic D. Bernadus) audite quid
vobis dicat: Ego sum lux mundi &c. Aut iste
fallitur, aut totus mundus errat, sed diuinam fal-
litionem impossibile est sapientiam Attende, quia u-
erat, vel cum illi deuiciat vel totus mundus & cum
sit hæc itinera adeo sibi inuicem oppoñita, ipse
errare non potest: est etenim celi sapientia:
mundus ergo a recto tramite delirat. Ut autem
cum illo non delires, audi Christum monentem:
Si quis vult venire post me abueget semper Mat 19,
sum & rollat erucem suam &c. Expende verba 24.
Prophetæ Regis, quibus Dominus hunc alloquitur
qui illius misericordia: *In mari via tua, & semi-* Ps 76.20
ta ecce aqua mulita, & vestigia tua non cognoscuntur. Heu Domine mi, quanto hoc cordis mei
dolor profero, misericordie me tui vel si placet, mor-
talium. Iter tuum Domine semper in mari fuit X.
& semit, quas ambulasti aquarum multitudini In mari
fuit imprefix, nec tua tamen cognita sunt hic tribula-
tions vestigia. Nascitur Dominus in mundo rationum
factus viator: quid dixerit viam suam? Ad multa
colum & quid? Per mare aquasque amari- Christus
sumus, per illas omnes rite illius semit, & dilectus reliqui
cognoscetur. Et merito via namque eoli per secundam
mare redi tribulatum & aduersatum Per malum vestigia,
tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei. Ag. 14.
Demon. 22.

45 Demonstrator D: Iohann. signumque illius
eterni regni declaratur in quo Deus residet, san-
ctos suos glorificans: ait autem ipse sibi ostendens
fusili coram Deo mare inter regnum &
mundum: ita ut qui ad regnum esset perveniu-
rus: prius pelagus illud transire deboisset: Vidi
ostium apertum in calo: & excedens postea erat
in eo: & super sedem sedem &c. Pris consupe-
du sedu tangram mare virenum &c. Per hoc
mare Salvador transiit.

Mare est locus, in quod omnes aquæ con-
fluunt quæ crucias pœnæque significant;

Christum attende his ita immersum ut dicere

P. 78. 3. poterit: *Venit in altitudinem mari.* Nullum

non temerari nullus est, nullum non mole-
stem, nullum non cruciatum decorauit ut iure

merito illum Propheta Evangelicus nominaret:

I. 53. 3. *Virum dolorum. Omnia flumina intrant in ma-*

Eccle. 1. 3. *re. Mondo secundat fluminibus hic prope-
tates est, ibi famæ, alibi dolor, alio loco perse-
cutione, bi valvula, hic lachrimæ, alibi calum-
nia, clade, alibi. Omnia flumina hac eate us-
tia in Christum confluxerunt: In mari via-*

tus. De quibus alibi. Ad vestigia signaque

reliqui? Quam maximè: Illum igitur con-

templare in deserto ieionante, in monte no-

stibus vigilem & orantem, in horto captivum,

in domo Caipha alapis casum, apud Her-

odem irellum, coram Pilato condemnatum,

in Calvaria monte crucifixum. Vestigia re-

liqui imprecta ut illa sequaris: adversitates

modestè latèque perferseris, remittens iniurias,

pro maledicentibus orans ad carnis mortifica-

tionem ieionans, non reddentes malum pro malo, in

crocce caput inclinans: Qui cum maledicere-

tur, non maledicet. Oculos tuos in bone

conscie. Saltatorem: nullam enim inuenies

tribulationem, quam illi non deuorauit, non

*cruciatum, non pœnam, per quam non am-
plicauit, nobisque viam aperuit. Lapis hic est*

Zacharia prætestensus sepe oculis lucidis, id

et omib[us] q[uod] d[icit] omnes oculi: nullus enim

est, qui quamlibet patitur aduersitatem, quod

si oculos suos ad Christum dirigat, non illum

agnoscet, etem ipsum pertulisse, acc. Etum

victus, quem voluerit exercere, quem non

possit in illo deprehendere, velut in proroty-

po si ad cum oculos suos dirigere voluerit. Hæc

et illa via, quam inambulat, hæc est inquam,

illa via, quam nos docet: hæc est illa via

quam ingredi te oportet, si ad cœlum volueris

pervenire: Hæc est via, ambulate in ea: quia

vicem imiteris ac sequaris per huius pelagi

aguas amarissimas, primus ingreditur. O im-

meus Christi misericordiam (exclamat D. do.

Aug.) si medius ut ergo conferret salutem,

pot. onem illi praescriberet amarissimam, illam-

que infirmus exhaustus recusat, medius au-

tem, ut illi animus daret, illam quasi totam

biberet, reliquæ tantummodo duabus ex ea

guttulis. O quanta foret hac medici benignitas:

Prior bibit medicus unus, ut libere non

dubitaret ergo: Quid enim tam amarus est

in illo poculo, quod ille non bibet? Si contumel

pia, prius audiuit, cum d' moni expellere, demo-

nunus habet. Unde & consolatur egrotos, dicens:

Sipatrem familiam Beelzebub vocauerunt quan-

to magi domesicos eius: Si dolores amari sunt,

etiam mortuus est. Si genus mortis exhorrexit

infirmitas, nihil tempore ignominiosus fuit,

quam mors crux, sic & Apostolus ait fa-

cetus promis maledictum. Hic ego Dominus

faciens diuinam paciem humana admonet nos &c.

Hæc est: ia, ambulate in ea.

Cateretur quod doleter fero. Domine mi

(ait David) hoc est, quod *Vestigia tua non Dolendum*

cognoscitur. Non ait, quod vestigia nulla, quod

signaque reliquerit, sed quod illa non atten-

tantur, non cognoscantur. Tu videris, quam pauci se-

vitam ingrediari: tu videris, ac eius hæc ve-

quantur, stigia sequaris: tu videris, an illum imiteris:

Aut iste fallitur, aut totius mundus errat sit

D. Bern. Ex his vestigis tua confidera, & ex

illis passibus, metue tuos, & attende num

autqua tibi sit spes ad vitam pertinendi semi-

peternam: certe namque certius est, si hunc

minimus secutus fueris præcedente, eo sequi

non poteris ascendere: hoc enim est quod

*ait: *Quis sequitur me, habebit lumen vita.**

Quoniam alacer pergit, qui per viam incedens

diuitem certi quod vestigium eius sequatur,

quoniam nouit ducem se praire, qui securus &

sine errore viam perambulavit: De quo alias,

*Tertius sensus his verbis dari potest: *Qui**

sequitur me &c. Quod loquitur etiam Do-

mminus de vita naturali. Si vitam exceptis diu-

nornam, illum sequeris: Cum enim lux sit

peccatorum tergit tenebras: Hac enim sunt,

qua vitæ dies recessunt, ut die totius antec-

dei diximus.